

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: **N.M.**, N.H., proti žalovanému: **Katastrálny úrad v Nitre**, Štefánikova tr. 69, Nitra, *za účasti Okresnej prokuratúry Nové Zámky, F. Rákocziho 15, Nové Zámky*, o preskúmanie zákonnosti postupu a rozhodnutia žalovaného č. UPo 6/2010-17/Br k: Z 426/2009, Pd 13/10-11 zo dňa 9. marca 2011, konajúc o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Nitre č.k. 15S/8/2011-48 zo dňa 19. októbra 2011, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Nitre č. k. 15S/8/2011-48 zo dňa 19. októbra 2011 **z r u š u j e** a vec mu **v r a c i a** na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Nitre napadnutým rozsudkom č. k. 15S/8/2011-48 zo dňa 19. októbra 2011 zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti postupu a rozhodnutia žalovaného č. UPo 6/2010-17/Br k: Z 426/2009, Pd 13/10-11 zo dňa 9. marca 2011.

Predmetným rozhodnutím žalovaný ako druhostupňový právny orgán rozhodol vo veci účastníkov N.M. a B.B. spol. s.r.o. o odvolaní účastníka konania žalobcu podanom proti rozhodnutiu Správy katastra Nové Zámky č. Z 426/2009, 3493/10 zo dňa 8. novembra 2010

o vyhovení protestu Okresného prokurátora v Nových Zámkoch sp. zn. Pd 13/10-11 zo dňa 10. marca 2010 o zrušení zápisu vlastníckeho práva B. spol. s r.o. zapísaného do katastra nehnuteľností záznamom pod č. Z 426/2009 dňa 19. februára 2009 pod položkou výkazu zmien 549/09 na LV č. X. ohľadom nehnuteľností v katastrálnom území N. a to bytový dom súpisné číslo 2951 na pozemku parc. č. X. (v súčasnosti parc. č. X.) a pozemok parc. č. registra E – KN X. – zastavané plochy a nádvoria o výmere 459 m² (v súčasnosti pozemky parc. č. registra C –KN X. – zastavané plochy a nádvoria o výmere 365 m² a parc. č. registra C-KN X. – zastavané plochy a nádvoria o výmere 94 m²), tak že zmenil rozhodnutie Správy katastra Nové Zámky č. Z 426/2009, 3493/10 zo dňa 8. novembra 2010 nasledovne: Správa katastra Nové Zámky podľa § 26 ods. 2 zák. č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov a § 69 ods. 1 zák. č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov vyhovuje protestu Okresného prokurátora v Nových Zámkoch sp. zn. Pd 13/10-11 zo dňa 10. marca 2010 a ruší zápis vlastníckeho práva B. spol. s r.o. zapísaný do katastra nehnuteľností záznamom pod č. Z 426/2009 dňa 19. februára 2009 pod položkou výkazu zmien 549/09.

Žalobcovi náhradu trov konania nepriznal.

Krajský súd preskúmal napadnuté rozhodnutie žalovaného ako aj konanie tomuto predchádzajúce v rozsahu dôvodov uvedených v žalobe (§ 249 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku) a dospel k záveru, že žaloba nie je dôvodná. Preto žalobu podľa § 250j ods. 1 OSP zamietol.

V odôvodnení svojho rozsudku citoval znenie ustanovenia § 247 ods. 1 OSP, podľa ktorého sa postupuje v prípadoch, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu.

Ďalej uviedol, že okrem zákonom požadovaných náležitostí žaloby v zmysle § 79 ods. 1 OSP je teda ďalšou podmienkou postupu súdu podľa druhej hlavy piatej časti OSP splnenie podmienky uvedenej v ustanovení § 247 ods. 1 OSP, pričom žalobca musí jednoznačne a nepochybné uviesť a špecifikovať, v čom bol dotknutý a na svojich právach ukrátený rozhodnutím alebo postupom žalovaného. Uvedená podmienka ako náležitosť žaloby vyplýva aj z toho, že v zmysle § 250h OSP je súd viazaný rozsahom žaloby od jej podania, pričom žalobca uplynutím dvojmesačnej lehoty od doručenia napadnutého

rozhodnutia správneho orgánu nemá možnosť požadovať odpustenie zmeškania tejto lehoty. V tejto zákonnej lehote sa teda uplatňuje koncentračná zásada, v ktorej musí žalobca uviesť všetky dôvody žaloby a preto nie je možné postupovať v prípade ich absencie podľa § 43 ods. 1 OSP v spojení s § 246c OSP.

Dôvodil tým, že žalobca všeobecným spôsobom uviedol formálne, že bol rozhodnutím a postupom žalovaného ukrátený na svojich právach, avšak konkrétne ukrátenia na svojich právach bližšie nešpecifikoval. Tento nedostatok podmienky podania žaloby teda nie je možné po uplynutí podanej žaloby ani žalobcom následne doplniť (R. č. 67/2005ZSP).

O trovách konania rozhodol podľa § 250k OSP tak, že žalobcovi náhradu trov konania nepriznal, nakoľko v konaní úspešný nebol.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote žalobca odvolanie a navrhol rozsudok krajského súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie s tým, aby sa súd v ďalšom konaní zaoberal vecou v merite, preskúmal zákonnosť napadnutého rozhodnutia a postupu žalovaného správneho orgánu a rozhodol o náhrade trov konania. Uviedol, že bol na svojich právach ukrátený napadnutým rozhodnutím a postupom správneho orgánu.

Zopakoval tvrdenia zo žaloby, pričom zdôraznil, že pre žalobcu má značný význam, aby sa nezákonný stav odstránil, v opačnom prípade mu hrozí vysoká finančná ujma.

Uviedol, že do konania vstúpila Okresná prokuratúra Nové Zámky, ktorá značne ovplyvnila celé konanie pred krajským súdom a spolu so súdom hľadali dôvod, ako žalobu zamietnuť a nedostať sa k meritu veci. Okresná prokuratúra si je vedomá, že svojím postupom – protestom Pd 13/10-11 zo dňa 10. marca 2010 – nevhodne zasiahla do právneho diania celej veci, a preto vstupom do konania sa snažila dosiahnuť, aby krajský súd nekonal o podstate veci. Je to kuriózna situácia, keď prokurátor vstúpi do konania za účelom, aby „obhajoval“ špekulatívne pokusy vydražiteľa (B., spol. s r.o. N.) „zbaviť sa“ vydraženej nehnuteľnosti a na to nadväzujúcu nezákonnosť katastrálneho úradu. Tým, že až po roku a pol od vydraženia spornej nehnuteľnosti sa prokuratúra rozhodla pre zrušenie predmetných vlastníckych práv vydražiteľa, spolu so Správou katastra Nové Zámky mimoriadne vážne zasiahla do existujúcich právnych vzťahov, ktoré už nie je možné vrátiť do pôvodného stavu

vzhľadom na vykonané právne úkony, prebiehajúce súdne spory a rozporuplné záujmy účastníkov konania.

Žalobca ďalej uviedol, že medzi práva, ktoré účastníkom konania zaručuje procesný predpis patrí aj právo obrátiť sa na súd a žiadať o preskúmanie rozhodnutí a postupov správnych orgánov. Žalobná legitímácia v zmysle ust. § 250 ods. 2 OSP je daná pre všetky prípady, kde je dotknutá právna sféra žalobcu, t. j. kde sa jednostranný úkon správneho orgánu, vzťahujúci sa ku konkrétnej veci a konkrétnym adresátom, záväzne a autoritatívne dotýka ich právnej sféry. Ukrátenie žalobcu na jeho právach, t. j. porušenie alebo ohrozenie subjektívnych práv žalobcu, sa môže udiť buď priamo samotným rozhodnutím, alebo tým, že správny orgán v konaní, ktoré predchádzalo vydaniu napadnutého rozhodnutia, porušil procesné práva žalobcu. V každom prípade žalobca musí tvrdiť, že bol ukrátený na svojich vlastných subjektívnych právach, t. j. musí ísť o subjektívne práva žalobcu (nie tretej osoby). Zamietnutím žaloby krajským súdom z dôvodu, že žalobca nebol rozhodnutím a postupom žalovaného ukrátený na svojich právach, je odňatie možnosti žalobcovi konať pred súdom, keď nemôže uplatniť procesné práva, ktoré mu poskytuje Občiansky súdny poriadok na ochranu jeho práv vyplývajúcich z hmotnoprávneho predpisu, nakoľko rozhodnutím žalovaného, o ktorý vo veci ide, bol priamo dotknutý na svojich právach. Jedným zo základných princípov právneho štátu je princíp právnej istoty. Záujmu zachovania právnej istoty ako imanentnej súčasť právneho štátu podľa čl. 1 Ústavy SR nezodpovedá taký stav, ktorý by orgánu štátu umožňoval konať podľa vlastnej úvahy a z vlastného rozhodnutia aj nad zákona a tiež iným, ako zákonom ustanoveným spôsobom. Princíp právnej istoty spočíva aj v tom, že všetky subjekty práva môžu odôvodnene očakávať, že príslušné štátne orgány budú konať a rozhodovať podľa platných právnych predpisov, že ich budú správne vykladať a aplikovať. Nezákonný postup a rozhodnutie žalovaného správneho orgánu narušajú princíp právnej istoty a tým aj práva žalobcu.

Žalovaný navrhol napadnutý rozsudok krajského súdu ako vecne správny potvrdiť. Uviedol, že žalobca v podanom odvolaní opätovne uviedol skutočnosti už uvedené v žalobe, že ako právnická osoba podala v tejto veci žalobu z dôvodu, že bola na svojich právach ukrátená vyššie uvedeným rozhodnutím a postupom správneho orgánu, ktorý toto rozhodnutie vydal, a preto žiadala súd, aby preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu správneho orgánu, nakoľko napadnuté rozhodnutie vykazuje vady predovšetkým vo výrokovej časti a

dostatočne sa nevysporiadal so skutkovým základom veci a vydal rozhodnutie namiesto toho, aby vec vrátil prvostupňovému správne orgánu zrušiac jeho rozhodnutie v tejto veci.

Katastrálny úrad v Nitre opätovne uvádza, že nebola splnená základná náležitosť na podanie žaloby proti rozhodnutiu a postupu správneho orgánu v zmysle § 247 ods. 1 OSP, a to, že by bol žalobca N.M. ako právnická osoba na svojich právach ukrátený rozhodnutím a postupom správneho orgánu, nakoľko konečným výsledkom rozhodnutia napadnutého žalobou je skutočnosť, že vlastnícke právo k dotknutým nehnuteľnostiam v katastrálnom území N. má byť zapísané v prospech mesta N.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací (§ 10 ods. 2, § 246c ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku), preskúmal odvolaním napadnutý rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, a dospel jednomyseľne k záveru, že rozsudok krajského súdu je potrebné zrušiť pre závažné procesné pochybenie. Napadnutý rozsudok krajského súdu podľa § 221 ods.1 písm. h/ Občianskeho súdneho poriadku zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Najvyšší súd Slovenskej republiky z obsahu súdneho spisu, ktorého súčasťou je aj administratívny spis žalovaného zistil, že predmetom preskúmovacieho konania je rozhodnutie žalovaného Číslo: Upo 6/2010-17/Br k: Z 426/2009 Pd 13/10-11 zo dňa 9. marca 2011, ktorým žalovaný Katastrálny úrad v Nitre podľa § 59 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov zmenil rozhodnutie Správy katastra Nové Zámky č. Z 426/2009, 3493/10 zo dňa 8. novembra 2010 o vyhovení protestu prokurátora tak, že výrok rozhodnutia Správy katastra Nové Zámky č. Z 426/2009, 3493/10 zo dňa 8. novembra 2010 znie nasledovne: „Správa katastra Nové Zámky podľa § 26 ods. 2 zákona č. 153/2001 Z.z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov a § 69 ods. 1 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov vyhovuje protestu Okresného prokurátora v Nových Zámkoch zn. Pd 13/10-11 zo dňa 10. marca 2010 a ruší zápis vlastníckeho práva B., spol. s r.o. zapísaný do katastra nehnuteľností záznamom pod číslom Z 426/25009 dňa 19. februára 2009 pod položkou výkazu zmien 549/09.“

Predovšetkým Najvyšší súd Slovenskej republiky zdôrazňuje, že predmetom preskúmovacieho konania v danej veci je zákonnosť rozhodnutí správnych orgánov vydaných na základe vyhovenia protestu prokurátora.

Inštitút protestu prokurátora ako osobitný prostriedok slúži predovšetkým na nápravu nezákonných rozhodnutí - na odstraňovanie nesúladu medzi ustanoveniami zákona a určitým rozhodnutím.

Správny orgán, ktorý rozhodnutie vydal, má dve možnosti – buď protestu prokurátora vyhovie alebo mu nevyhovie, resp. mu vyhovie iba čiastočne.

V prvom prípade ide o špeciálny prípad autoremedúry, pri ktorom sa nevyžaduje súhlas účastníkov konania. Účastník konania má ale zákonné právo podať proti rozhodnutiu o proteste prokurátora riadny opravný prostriedok (§ 69 ods. 4 Správneho poriadku).

Keďže predmetom odvolania (rozkladu) je rozhodnutie o proteste prokurátora, t. j. len rozhodnutie vydané v konaní upravenom v § 69 Správneho poriadku, v odvolaní (rozklade) nie je možné napadnúť rozhodnutie vydané v správnom konaní o základnej veci. Odvolanie sa teda pripúšťa len v otázke, či sa protestu prokurátora malo alebo nemalo vyhovieť.

To v zásade platí aj pre súdne preskúmovacie konanie, pričom súd skúma najmä to, či protest prokurátora bol podaný oprávneným subjektom, či bol podaný v zákonom stanovenej lehote a či dôvody v ňom uvedené nevybočujú z rámca zákona.

Jednou z podmienok postupu podľa ustanovení druhej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku „Rozhodnutie o žalobách proti rozhodnutiam a postupom správnych orgánov“, t. j. preskúmania zákonnosti rozhodnutia a postupu správnych orgánov je, že návrhom napadnutým rozhodnutím a postupom správneho orgánu došlo k ukráteniu na právach tej fyzickej alebo právnickej osoby, ktorá tento návrh podáva (§ 247 ods. 1 OSP), ako aj, že ide o rozhodnutie, ktoré zakladá, mení alebo zrušuje oprávnenia a povinnosti fyzických alebo právnických osôb alebo ktorými môžu byť práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti fyzických alebo právnických osôb priamo dotknuté (§ 244 ods. 3 OSP).

Najvyšší súd Slovenskej republiky dáva do pozornosti, že správne súdnictvo je založené na myšlienke súdnej kontroly výkonnej moci štátu v jej styku s jednotlivcom a je spojené s ochranou verejných subjektívnych práv. Zmyslom a účelom platnej právnej úpravy správneho súdnictva je poskytovať efektívnu ochranu verejným subjektívnym právam

fyzických a právnických osôb. Podstatou správneho súdnictva je ochrana práv občanov a právnických osôb, o ktorých sa rozhodovalo v správnom konaní; ide o právny inštitút, ktorý umožňuje, aby sa každá osoba, ktorá sa cíti byť rozhodnutím, či postupom orgánu verejnej správy poškodená dovolala súdu, ako nezávislého orgánu a vyvolala tak konanie, v ktorom správny orgán už nebude mať autoritatívne postavenie, ale bude účastníkom konania s rovnakými právami ako ten o koho práva v konaní ide.

Pokiaľ krajský súd bez prejednanía veci v merite žalobu zamietol s tým názorom, že žalobca konkrétne ukrátenia na svojich právach bližšie nešpecifikoval, vyslovil tak podľa názoru odvolacieho súdu nesprávny právny názor.

Podľa názoru najvyššieho súdu žalobca sa zákonným postupom domáhal preskúmania zákonnosti postupu a rozhodnutia žalovaného a boli jednoznačne splnené podmienky ustanovené v § 247 ods.1 OSP.

V intenciách vyššie uvedeného bude krajský súd postupovať v ďalšom konaní pri posudzovaní žaloby.

Najvyšší súd Slovenskej republiky preto napadnutý rozsudok Krajského súdu v Nitre č. k. 15S/8/2011-48 zo dňa 19. októbra 2011 zrušil podľa ustanovenia § 221 ods. 1 písm. h/ Občianskeho súdneho poriadku a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 221 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku), v ktorom je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave 24. októbra 2012

JUDr. Jana Henčeková, PhD., v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:

Andrea Jánošíková